

6.5.12

לכבוד

עו"ד דרורה ליפשיץ

היועצת המשפטית של משרד התשתיות הלאומיות

ת.ד. 36148

ירושלים מ. 91360

ובפקס: 02-5006796

לכבוד

מר אלכסנדר קושניר

מנכ"ל רשות המים והביוב

רחוב המסגר 14, ת.ד. 20365

תל אביב, מיקוד 61203

ובפקס: 03-6369750

שלום רב,

הנדון: דרישה להפחתת תעריפי המים המסופקים על ידי מקורות לכפרים הלא מוכרים בנגב

בשם מרשיי, תושבי הכפרים הערבים-בדואים שלהלן:

1. מר אחמד אלריאדי מהכפר ואדי אלנעם (על כביש מס' 40) המייצג 350 מתושבי הכפר שבו מתגוררים בסה"כ 6,500 נפשות;
2. מר עלי אלעציבי מהכפר אלקרין (על כביש מס' 31) המייצג 556 מתושבי הכפר שבו מתגוררים בסה"כ 556 נפשות;
3. מר חסן אלאטרש מהכפר אלאטרש (ליד כביש מס' 31) המייצג 500 מתושבי הכפר שבו מתגוררים בסה"כ 5,000 נפשות;
4. מר סלמן אבו מאד מהכפר אלזרנוק (על כביש מס' 25) המייצג 350 מתושבי הכפר שבו מתגוררים בסה"כ 2,100 נפשות;
5. מר יוסף אלאטרש מהכפר סעווה (ליד כביש מס' 31) המייצג 250 מתושבי הכפר שבו מתגוררים בסה"כ 1,500 נפשות;
6. ומר עלי אלמחדי מהכפר אום ריתאם (על כביש מס' 25) המייצג 600 מתושבי הכפר שבו מתגוררים בסה"כ 1,500 נפשות,

הריני לפנות אליכם בדרישה להפחית את התעריפים בגין תשלום חשבונות המים וזאת מהנימוקים המפורטים להלן:

1. אספקת המים למרשיי, כמו גם ליתר תושבי הכפרים הלא מוכרים, מתבצעת באמצעות הצבת מרכזי מים המרוחקים מספר קילומטרים מהכפרים. כך למשל לגבי הכפר ואדי אלנעם, מיכל המים ממוקם במרחק 1.2 ק"מ מחוץ לכפר; לגבי הכפר אלקרין, מיכל המים מרוחק 1 ק"מ מהכפר; לגבי הכפר אלאטרש מיכל המים ממוקם במרחק 2 ק"מ מהכפר; לגבי הכפר אלזרנוק,

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

حيفا 31090 ، ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090 , ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

מיכל המים מרוחק 1.5 מהכפר ; לגבי הכפר סעווה מיכל המים מרוחק 600 מ"ר מהכפר ולגבי הכפר
אום ריתאם מיכל המים מרוחק 2 ק"מ מהכפר.

2. על כן, בפועל, מיכלי המים מוצבים במרחק קילומטרים מהכפרים הלא מוכרים כאשר אין כל
חיבורים ו/או תשתיות מכל סוג להעברת המים והובלתם אל בתי התושבים בכפרים. מרשיי יחד
עם יתר תושבי הכפרים, נאלצים ועל חשבונם להוביל את המים באמצעים שונים בואופנים לא
בטיחותיים לבתיהם. ברבים מן המקרים, גורמים הובלות מים כאלו לפגיעה באיכות המים ובכך
גם לפגיעה בבריאות התושבים.

בגין צריכת מים ממיכלי המים, משלמים תושבי הכפרים את חשבון המים דרך ובאמצעות מרשיי.

3. בשנים האחרונות נדונה לא אחת סוגיית הנגישות הנמוכה של היישובים הבדואים למקורות מים
בעקבות רמת תשתית אספקת מים המצומצמת שם. כך למשל, לאחרונה ובתאריך 30.6.2011
התייחס דו"ח כנסת "סוגיות בריאות וסביבה בכפרים הבדואים הלא-מוכרים בנגב" לקשיים
היומיומיים של התושבים הבדואים להשגת מים מנקודות המים הקיימות מטעם מקורות בגלל
רמת תשתית המים הנמוכה הקיימת שם, וזאת למרות שהם משלמים עבור המים המסופקים
(ראו: שרון סופר, "סוגיות בריאות וסביבה בכפרים הבדואיים הלא-מוכרים בנגב", מוגש לוועדה
המשותפת של ועדת הפנים והגנת הסביבה וועדת העבודה, הרווחה והבריאות לנושא סביבה
ובריאות", **מרכז המחקר והמידע של הכנסת**, עמ' 9, מתאריך 30.1.2011).¹ מציינות זו גם תוארה
בפסק הדין בעניין **אבו מוסאעד** אשר דן בסוגיית הנגשת המים לכפרים הלא מוכרים (ע"א 9535/06
אבו מוסאעד נגד נציב המים, פסק דין מיום 5.6.11).

4. לאחרונה ובעקבות העלייה בתעריפי המים, החלו מרשיי לקבל דרישות לתשלום חשבונות בגין
צריכת המים ממרכזי המים לעיל כאשר מדרישות התשלום עולה כי הנכם גובים סך של 8.934 ₪ +
מע"מ, היינו 10.364 ₪ כולל מע"מ. תעריף זה נקבע בהתאם לספר תעריפי המים והביוב –
תעריפים לצרכני מים וביוב (מקורות, ספקים מקומיים ותאגידים) – 1.1.12 (ראו סעיף 3.1.3.1
שקבע את התעריף עבור צרכן שאינו ספק).

5. אין ספק כי תעריף זה נקבע מכח הסמכות שהוקנתה בחוק המים, התשי"ט – 1959 אשר קבע
בסעיף 111 כי הכללים לקביעת התעריף "יתבססו על **העלויות הממשיות** של ספק המים בקשר
להפקת המים ואספקתם..." (ההדגשה אינה במקור). תחת סעיף זה, הותקנו תקנות המים (חישוב
עלות המים), תשנ"ב-1991 אשר קובעות רשימה של עלויות מוכרות לצורך חישוב עלות המים.
רשימה זו כוללת עלויות שונות כמו עלויות אספקת המים, הטיפול במים והשבחתם, האגירה,
הביוב, הובלת המים, השמירה על איכות המים, פעולות החזקה ותיקונים, ייעול ההפקה וההספקה
של המים, טיפול, פיתוח והשקעות אחרות בתשתית המים המסופקים (ראו סעיף 2(א)(1) לתקנות).
כמו כן, רשות המים קבעה את כללי המים (חישוב עלויות והכנסות, הכרה בפיתוח מפעלי מים
וחובות דיווח החלות על מקורות), תשע"א-2011, שגם הם כוללים רשימת עלויות לשם קביעת
תעריף המים המסופקים על ידי חברת מקורות, ומוסיפים עלויות מוכרות על העלויות הנ"ל
שנקבעו בתקנות המים (ראו סעיף 6 לכללים).

¹ <http://www.knesset.gov.il/mmm/data/pdf/m02809.pdf>

6. אולם, מרבית המרכיבים הנ"ל אינם מתממשים במציאות של הכפרים הלא מוכרים שכן וכאמור לעיל, אספקת המים מבוצעת באמצעות הצבת מרכז מים מרוחק מהכפר כאשר כל עלויות הובלת המים לבתים, כולל התחזוקה, רובצת על התושבים עצמם. על כן גביית התעריף הנ"ל בגובה של 10.364 ₪ כפי שהוא נגבה מכל צרכן אחר, לגביו מתממשים מרכיבי "העלות הממשית" של אספקת המים. גביית תעריפים מעבר לעלות הממשית לאספקתם הינה בלתי חוקית ואף מהווה עשיית עושר שלא במשפט.

7. יתר על כן, סעיף 112 לחוק המים מסמיך את מועצת הרשות הממשלתית לקבוע בכללים תעריפים שונים לגבי אזור או סוג ספק. כך נקבע:

"מועצת הרשות הממשלתית רשאית לקבוע בכללים תעריפים לדמי מים בדרך כלל או לגבי אזור פלוני או לגבי סוג ספקים פלוני, ורשאית היא לדרג את דמי המים לפי מטרות המים, לפי השמושים במים, לפי עונות השנה או שעות היממה, לפי נתונים גיאוגרפיים, טופוגרפיים או לפי נתונים אחרים – הכל בשים לב למשקיותם של מפעלי המים שעליהם יחולו התעריפים ובשים לב ליכולת התשלום של צרכני המים במטרה פלונית ולתצרוכת המים לאותה מטרה." (הדגשה לא במקור)

היינו, החוק מסמיך את המועצה להתחשב באזור ספציפי כדי לקבוע את התעריפים. במקרה דנן, לא בוצעה התחשבות כלל ותעריפי המים אינם מותאמים למציאות של אספקת המים בכפרים הלא מוכרים.

8. יתר על כן, עולה כי תעריף המים הנ"ל, נגבה באופן אחיד הן עבור מים שפירים לשתייה והן עבור מים לחקלאות. חשבונות המים אינם מאבחנים בין שני סוגי צריכת המים ולכן התושבים משלמים מחיר אחיד עבורם זאת למרות הפער הגבוה בין התעריפים שנקבעו עבור אופני הצריכה השונים. לפי ספר התעריפים לעיל, המחיר עבור מים לחקלאות עומד על 2.079 ₪ כולל מע"מ לכמות א'; 2.375 ₪ כולל מע"מ לכמות ב' ו- 2.972 ₪ כולל מע"מ כאשר קיים מחיר נפרד לחריגות בכמויות (ראו סעיף 1 לספר התעריפים המעודכן לתאריך 1.1.12). בפועל הנכס גובים תעריף גבוה הרבה יותר והעומד כאמור על 10.364 ₪. על כן גביית מחיר אחיד עבור מי שתייה ומים לחקלאות הינה בלתי חוקית ואף עשיית עושר שלא במשפט.

9. יוצא אם כן, כי למרות השונות בדרכי האספקה, לא נעשה כל שימוש בסעיף 112 לחוק המים ותעריפי המים הנגבים ממרשיי הינם אחידים. על כן אנו מבקשים כדלקמן:

לקבוע תעריף נמוך יותר מזה שנקבע בספר התעריפים שצויין לעיל ואשר ישקף את העלות הממשית הנכונה של אספקת המים עבור מרשיי;

ב. לחייב את מרשיי בתעריפים שונים וכדין הן עבור מי שתייה והן עבור שימוש מים לחקלאות.

לטיפולכם המהיר, נודה.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת - דין